

Stanovisko Evropského výboru regionů k tématu Zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v Unii

(2022/C 301/08)

Hlavní zpravodaj:	Federico BORGNA (IT/SES)
Odkaz:	návrh směrnice Rady o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v Unii COM(2021) 823 final

I. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1

7. bod odůvodnění

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p><i>I když je</i> nezbytné odradit od praktik vyhýbání se daňovým povinnostem, je třeba zabránit nepříznivým dopadům na menší nadnárodní podniky na vnitřním trhu. Z tohoto důvodu by se tato směrnice měla vztahovat pouze na subjekty nacházející se v Unii, které jsou členy nadnárodních skupin podniků nebo velkých vnitrostátních skupin, které dosahují roční prahové hodnoty konsolidovaných výnosů ve výši nejméně 750 000 000 EUR. Tato prahová hodnota by byla v souladu s prahovou hodnotou stávajících mezinárodních daňových pravidel, jako jsou pravidla pro podávání zpráv podle jednotlivých zemí. Subjekty spadající do působnosti této směrnice se označují jako členské subjekty. Některé subjekty by měly být z její působnosti vyloučeny na základě svého konkrétního účelu a statusu. Vyloučenými subjekty by byly subjekty, které nejsou založeny na zisku a vykonávají činnost v obecném zájmu a které z těchto důvodů pravděpodobně nebudou v členském státě, v němž se nacházejí, zdaněny. V zájmu ochrany těchto zvláštních zájmů je nezbytné vyloučit z působnosti této směrnice vládní subjekty, mezinárodní organizace, neziskové organizace a penzijní fondy. Investiční fondy a subjekty investování do nemovitostí by měly být z její působnosti rovněž vyloučeny, pokud jsou na vrcholu vlastnického řetězce, neboť u těchto tzv. průtokových subjektů jsou dosažené příjmy daněny na úrovni vlastníků.</p>	<p><i>Je</i> nezbytné odradit od praktik vyhýbání se daňovým povinnostem. Zároveň je třeba zabránit nepříznivým dopadům na menší nadnárodní podniky na vnitřním trhu. Z tohoto důvodu by se tato směrnice měla vztahovat pouze na subjekty nacházející se v Unii, které jsou členy nadnárodních skupin podniků nebo velkých vnitrostátních skupin, které dosahují roční prahové hodnoty konsolidovaných výnosů ve výši nejméně 750 000 000 EUR. Tato prahová hodnota by byla v souladu s prahovou hodnotou stávajících mezinárodních daňových pravidel, jako jsou pravidla pro podávání zpráv podle jednotlivých zemí. Subjekty spadající do působnosti této směrnice se označují jako členské subjekty. Některé subjekty by měly být z její působnosti vyloučeny na základě svého konkrétního účelu a statusu. Vyloučenými subjekty by byly subjekty, které nejsou založeny na zisku a vykonávají činnost v obecném zájmu a které z těchto důvodů pravděpodobně nebudou v členském státě, v němž se nacházejí, zdaněny. V zájmu ochrany těchto zvláštních zájmů je nezbytné vyloučit z působnosti této směrnice vládní subjekty (včetně místních a regionálních orgánů a sdružení těchto orgánů), mezinárodní organizace, neziskové organizace a penzijní fondy.</p>

Odůvodnění

Nevyžaduje odůvodnění.

Pozměňovací návrh 2

Čl. 2 odst. 3 písm. a)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
a) vládní subjekt, mezinárodní organizace, nezisková organizace, penzijní fond, investiční fond, který je nejvyšším mateřským subjektem, a subjekt investování do nemovitostí, který je nejvyšším mateřským subjektem;	a) vládní subjekt (včetně místních a regionálních orgánů a sdružení těchto orgánů), mezinárodní organizace, nezisková organizace a penzijní fond;

Odůvodnění

Slouží k vyjasnění textu. Nevyžaduje odůvodnění.

Pozměňovací návrh 3

Čl. 3 odst. 31 písm. d)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
d) vládnímu subjektu, mezinárodní organizaci, neziskové organizaci, penzijnímu fondu, investičnímu subjektu, který není součástí nadnárodní skupiny podniků, nebo životní pojišťovně, pokud je dividenda získána v souvislosti s činnostmi penzijního fondu, které podléhají dani stejným způsobem jako penzijní fond;	d) vládnímu subjektu (včetně místních a regionálních orgánů a sdružení těchto orgánů), mezinárodní organizaci, neziskové organizaci a penzijnímu fondu;

Odůvodnění

Slouží k vyjasnění textu. Nevyžaduje odůvodnění.

Pozměňovací návrh 4

Článek 11

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Uplatňování pravidla pro nedostatečně zdaněné platby v nadnárodní skupině podniků</p> <p>Pokud se nejvyšší mateřský subjekt nadnárodní skupiny podniků nachází v jurisdikci třetí země, která neuplatňuje kvalifikované pravidlo zahrnutí příjmů, zajistí členské státy, aby její členské subjekty nacházející se v Unii podléhaly v členském státě, v němž se nacházejí, dorovnávací dani za dané účetní období („dorovnávací daň podle pravidla pro nedostatečně zdaněné platby“) ve vztahu k částce přidělené tomuto členskému státu v souladu s článkem 13.</p> <p>Dorovnávací dani podle pravidla pro nedostatečně zdaněné platby nepodléhají členské subjekty, které jsou investičním subjektem a penzijním fondem.</p>	<p>Uplatňování pravidla pro nedostatečně zdaněné platby v nadnárodní skupině podniků</p> <p>Pokud se nejvyšší mateřský subjekt nadnárodní skupiny podniků nachází v jurisdikci třetí země, která neuplatňuje kvalifikované pravidlo zahrnutí příjmů, zajistí členské státy, aby její členské subjekty nacházející se v Unii podléhaly v členském státě, v němž se nacházejí, dorovnávací dani za dané účetní období („dorovnávací daň podle pravidla pro nedostatečně zdaněné platby“) ve vztahu k částce přidělené tomuto členskému státu v souladu s článkem 13. Dorovnávací dani podle pravidla pro nedostatečně zdaněné platby nepodléhají penzijní fondy.</p>

Odůvodnění

Nevyžaduje odůvodnění.

Pozměňovací návrh 5

Článek 12

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Uplatňování pravidla pro nedostatečně zdaněné platby v jurisdikci nejvyššího mateřského subjektu</p> <p>Pokud se nejvyšší mateřský subjekt nadnárodní skupiny podniků nachází v jurisdikci s nízkým zdaněním, zajistí členské státy, aby její členské subjekty nacházející se v členském státě podléhaly dorovnávací dani podle pravidla pro nedostatečně zdaněné platby za dané účetní období a ve vztahu k částce přidělené tomuto členskému státu v souladu s článkem 13, a to ve vztahu k nízce zdaněným členským subjektům, které se nacházejí v jurisdikci nejvyššího mateřského subjektu, bez ohledu na to, zda tato jurisdikce uplatňuje kvalifikované pravidlo zahrnutí příjmů.</p> <p>Dorovnávací dani podle pravidla pro nedostatečně zdaněné platby nepodléhají členské subjekty, které jsou investičním subjektem a penzijním fondem.</p>	<p>Uplatňování pravidla pro nedostatečně zdaněné platby v jurisdikci nejvyššího mateřského subjektu</p> <p>Pokud se nejvyšší mateřský subjekt nadnárodní skupiny podniků nachází v jurisdikci s nízkým zdaněním, zajistí členské státy, aby její členské subjekty nacházející se v členském státě podléhaly dorovnávací dani podle pravidla pro nedostatečně zdaněné platby za dané účetní období a ve vztahu k částce přidělené tomuto členskému státu v souladu s článkem 13, a to ve vztahu k nízce zdaněným členským subjektům, které se nacházejí v jurisdikci nejvyššího mateřského subjektu, bez ohledu na to, zda tato jurisdikce uplatňuje kvalifikované pravidlo zahrnutí příjmů. Dorovnávací dani podle pravidla pro nedostatečně zdaněné platby nepodléhají penzijní fondy.</p>

Odůvodnění

Nevyžaduje odůvodnění.

Pozměňovací návrh 6

Čl. 36 odst. 2 písm. b)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>b) vládní subjekt, mezinárodní organizace, nezisková organizace nebo jiný penzijní fond než subjekt penzijních služeb, které jsou daňovým rezidentem v jurisdikci, v níž se nachází nejvyšší mateřský subjekt, a drží vlastnické podíly představující právo na nejvýše 5 % ze zisků a aktiv nejvyššího mateřského subjektu.</p>	<p>b) vládní subjekt (včetně místních a regionálních orgánů a sdružení těchto orgánů), mezinárodní organizace, nezisková organizace nebo penzijní fond.</p>

Odůvodnění

Slouží k vyjasnění textu. Nevýžaduje odůvodnění.

Pozměňovací návrh 7

Čl. 37 odst. 3 písm. c)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>c) vládní subjekt, mezinárodní organizace, nezisková organizace nebo jiný penzijní fond než subjekt penzijních služeb, které jsou daňovým rezidentem v jurisdikci, v níž se nachází nejvyšší mateřský subjekt, a drží vlastnické podíly představující právo na nejvýše 5 % ze zisků a aktiv nejvyššího mateřského subjektu.</p>	<p>c) vládní subjekt (včetně místních a regionálních orgánů a sdružení těchto orgánů), mezinárodní organizace, nezisková organizace nebo penzijní fond.</p>

Odůvodnění

Slouží k vyjasnění textu. Nevyžaduje odůvodnění.

Pozměňovací návrh 8

Článek 53a (nový)

Text navržený Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<p><i>Tři roky po vstupu této směrnice v platnost zhodnotí Evropská komise výsledky, které přinesla, a může navrhnout její změnu, zejména pokud jde o úpravu definic týkajících se maximální hodnoty obrátu a minimální sazby daně tak, aby odpovídaly vývoji na mezinárodní úrovni.</i></p>

Odůvodnění

Vzhledem k tomu, že při přípravě předmětné směrnice neprovedla Evropská komise posouzení jejích dopadů, je o to důležitější provést toto hodnocení následně, aby byly prozkoumány výsledky a důsledky jejího provádění.

II. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

Obecné připomínky

1. vítá návrh směrnice Rady o zajištění globální minimální úrovně zdanění nadnárodních skupin v Unii⁽¹⁾;
2. potvrzuje, že je v článku 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU) zakotven udržitelný rozvoj Evropy, založený na vyváženém hospodářském růstu a na cenové stabilitě, vysoce konkurenceschopném sociálně tržním hospodářství směřujícím k plné zaměstnanosti a společenskému pokroku, a že je v článku 113 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) stanoveno, že Rada jednomyslně přijme ustanovení k harmonizaci nezbytné pro vytvoření a fungování vnitřního trhu a zabránění narušení hospodářské soutěže;
3. domnívá se, že dosavadní práce OECD na přípravě opatření k boji proti erozi základu daně a přesouvání zisku mimo EU může mít významný pozitivní dopad mj. na místní a regionální orgány, a to nejen pokud jde o vyšší příjmy z daní, které budou mít členské státy k dispozici, ale také z hlediska zajištění větší spravedlnosti a konkurenceschopnosti malých a středních podniků, které mají v současné době na vnitrostátní a místní úrovni méně příznivé daňové podmínky, zatímco dopady na zaměstnanost a pracovníky jsou pozitivní;
4. je přesvědčen, že zavedení navrhované minimální úrovně zdanění je prvním krokem k vytvoření jednotného systému zdanění v rámci EU, který je více než kdy jindy nutný k zajištění odpovídající hospodářské soutěže mezi podniky na evropském vnitřním trhu, ke zvýšení konkurenceschopnosti Evropy a k zamezení svévolnému přemísťování nebo ukončování výroby, které má závažné důsledky pro pracovníky, již jsou nuceni hledat nové zaměstnání nebo dojíždět daleko za prací, aby o ni nepřišli;
5. domnívá se, že je naprosto nezbytné, aby předpisy nezvýšily byrokratickou zátěž pro podniky, což by jim bránilo v rozvoji, a to zejména v oblasti výzkumu a inovací a klimatické neutrality, které jsou víc než kdy jindy nepostradatelné pro potřebnou digitální a ekologickou transformaci;

Dokonalá harmonizace právních předpisů v EU

6. doufá, že směrnice bude uplatňována komplexně a jednotně ve všech členských státech EU, ale také v plném souladu s dohodou OECD. Nebudou-li v rámci EU nebo mezi EU a třetími zeměmi harmonizována minimální daňová pravidla, může to vyvolat případné spory týkající se dvojího zdanění, což by mělo bezprostřední negativní dopad na velký počet nejvýznamnějších světových podniků a potenciální dopad na jejich dodavatele (jimiž jsou často malé a střední podniky), pokud jde o příjem z vybraných daní, obchod a investice;

⁽¹⁾ (COM(2021) 823 final).

7. považuje za zásadní, aby byly do směrnice EU zapracovány připomínky OECD a další technické podrobnosti týkající se vzorových pravidel, a to v plném rozsahu, aniž by byly převzaty ukvapeně a bez případného vyloučení opatření zavedených v důsledku nařízení;

8. zdůrazňuje, že v konečném znění směrnice i při jejím následném uplatňování musí být používána společná a jednoznačná terminologie. Některé z nových definic používaných ve směrnici by nemusely být v plném souladu s již zavedenými definicemi používanými v mezinárodním daňovém právu. K zaručení větší právní jistoty bude nutné provést křížovou kontrolu překladů směrnice EU, aby byl zajištěn přesný soulad s pojmy daňového práva jednotlivých zemí;

9. požaduje, aby se v souvislosti s velkými vnitrostátními skupinami vynaložilo veškeré možné úsilí na zaručení souladu nové minimální sazby daně s právními předpisy EU, a zabránilo se tak právní nejistotě. Důrazně doporučuje, aby byla pro tyto čistě vnitrostátní skupiny pokud možno zavedena zjednodušující opatření. V současné době není jasné, kolik velkých čistě vnitrostátních skupin v EU existuje a s jak vysokými fiskálními a administrativními náklady by bylo takové opatření spojeno;

Spolupráce s třetími zeměmi a rovné podmínky pro ně

10. doufá, že EU bude při převádění minimální sazby daně OECD do právních předpisů průběžně spolupracovat se svými globálními partnery a prosazovat své politické směry, aby zabránila tomu, že budou muset evropské podniky dodržovat přísnější předpisy než jejich přímí konkurenti, což by EU odsunulo do omezenějšího podnikatelského prostředí s nižším hospodářským růstem, menším počtem pracovních míst a limitovanějšími kapacitami a zdroji umožňujícími reagovat na výzvy spojené s inovacemi. Zejména se domnívá, že neúčast Spojených států na prvním pilíři by mohla ohrozit účel a rovnováhu dohody OECD jako takové;

11. požaduje, aby EU pozorně sledovala dopad, který bude mít zavedení systému druhého pilíře na chování investorů a podniků, a byla tak s to porozumět tomu, jakým způsobem se nové právní předpisy odrazí v investicích, zaměstnanosti, růstu, obchodování či daních. Toto monitorování je nutné k zabránění negativnímu dopadu na pracovníky (ve formě nižších mezd), spotřebitele (ve formě vyšších cen) nebo akcionáře (ve formě nižších dividend). Jelikož je nezbytné, aby minimální sazbu daně uplatňovali všichni hlavní obchodní partneři EU, musí třetí země dodržovat mezinárodní právo, aby se zabránilo tomu, že budou muset podniky z EU dodržovat přísnější předpisy než ostatní a vypořádat se s nekoordinovaným globálním systémem;

12. zdůrazňuje, že pravidlo pro nedostatečně zdaněné platby (UTPR) může do určité míry omezit vznik nerovných podmínek pro podniky, neřeší však situaci úplně, zejména proto, že je velmi složité uplatňovat toto pravidlo v praxi a mohlo by snížit atraktivitu EU např. z hlediska činností v oblasti výzkumu a vývoje nebo investic do transformace energetiky a přechodu ke klimatické neutralitě;

13. považuje za nutné předejít potenciálnímu dvojímu zdanění podniků z EU například kvůli chybějící koordinaci mezi BEP či IIR v Evropě a BEAT či GILTI ve Spojených státech;

Sladění s pobídkami a dalšími daňovými předpisy EU

14. doporučuje, aby byla v rámci zásadního omezování zdanění zisků právnických osob na evropské úrovni (o polovinu za posledních 25 let) vyhodnocena řada opatření namířených proti obcházení pravidel, která byla přijata v uplynulých deseti letech, a posouzena jejich účinnost, účelnost, konzistentnost a přidaná hodnota EU z hlediska výnosu daně (včetně toho, jakým způsobem členské státy tyto právní předpisy uplatňovaly při své auditní činnosti);

15. vyzývá Komisi, aby posoudila, zda lze mechanismus EU pro řešení sporů z roku 2017 použít pro druhý pilíř, nebo zda je nutné ho upravit;

16. domnívá se, že by Komise a daňové orgány členských států měly aktualizovat a přepracovat své daňové systémy tak, aby bylo zaručeno, že budou stále s to podporovat (zelené) inovace, růst a zaměstnanost. Členské státy v uplynulých desetiletích navrhly a zavedly různé vnitrostátní daně a četné pobídky s cílem stimulovat zaměstnanost a inovace v místních ekonomikách. Významnou skutečností je, že se v nedávné době začaly množit daňové pobídky navržené konkrétně pro účely podpoření ochrany klimatu, bezpečnosti dodávek energie a výzkumu a vývoje v rámci Zelené dohody pro Evropu. Některé daňové pobídky, které se v členských státech v současné době poskytují, tedy již po vstupu směrnice v platnost nebudou možné nebo nebudou z hlediska investic tak atraktivní. Bylo by proto žádoucí, aby Komise vypracovala příručku, v níž by objasnila, jak do budoucna koncipovat daňové pobídky tak, aby byly v souladu s požadavky kladenými v rámci druhého pilíře (např. pobídky poskytující úlevy na daně z příjmu nebo příspěvky na sociální zabezpečení výzkumných pracovníků, nebo režimy zrychlených odpisů k podpoření investic);

17. domnívá se, že je nezbytně nutné, aby členské státy EU i nadále poskytovaly daňové pobídky k přilákání zahraničních investic, za předpokladu, že budou podněcovat subjekty reálné ekonomiky k nabírání většího počtu zaměstnanců, k vyplácení vyšších mezd pracovníkům či k investování do hmotných aktiv. Činnost nadnárodních podniků totiž závisí mj. na místních malých a středních podnicích, pokud jde o výrobní vstupy jejich hodnotových řetězců, a jejich přítomnost může mít pozitivní dopad na místní podnikatelské prostředí;

18. souhlasí s požadavkem podnikatelské sféry na zavedení testovací fáze při ukládání stanovených sankcí, například v prvním roce uplatňování směrnice, aby měly všechny podniky možnost se obeznámit s novými pravidly a aby byly sankce ukládané jednotlivým subjektům, které nedodržují právní předpisy, přiměřené a nevztahovaly se na ty subjekty, které právní předpisy nedodržují z důvodu pozdního přizpůsobení postupů, a nikoli úmyslně;

19. v souvislosti s povinností podávat informace doporučuje, aby si správci daně vyměňovali informace týkající se podniků výhradně oficiální cestou při zachování přísné důvěrnosti a respektování odpovídajících podmínek jejich použití, aby se zabránilo nekontrolovanému úniku citlivých informací. Je nicméně nutné dodržovat povinnost transparentnosti, která je stanovena v dokumentu OECD Doporučení Rady o společných přístupech ke státům podporovaným vývozním úvěrům a environmentálním a sociálním aspektům;

20. vyzývá k zavedení administrativních zjednodušení s cílem snížit náklady na přizpůsobení se novým právním předpisům jak pro podniky, tak pro daňové orgány. Musí se totiž učinit vše pro to, aby byla administrativní zátěž co nejnižší. Pro podniky je snazší se obeznámit s novými pravidly, pokud není právní předpis příliš komplikovaný. Zkrátí se tak rovněž nezbytné přechodné období a pro daňové orgány bude snazší ověřovat, zda jsou nové právní předpisy skutečně uplatňovány.

V Bruselu dne 28. dubna 2022.

předseda
Evropského výboru regionů
Apostolos TZITZIKOSTAS